

Respons

De palestinske områdene: Israelske gjenbosettingsprosjekter for palestinske flyktninger i Gaza

Problemstilling/spørsmål:

På 1970-tallet utviklet Israel nye boligprosjekter på Gazastripen hvor palestinske flyktninger fra leirene ble gjenbosatt.

- Hvor mange boligprosjekter ble utviklet og hvor lå de?
- Hvem flyttet inn i de nye boligområdene og på hvilke betingelser?
- Ble flyktninger tvangsflyttet til de nye boligområdene?

Israelske boligprosjekter på Gazastripen

På begynnelsen av 1970-tallet anla israelske myndigheter flere nye boligprosjekter for palestinske flyktninger utenfor flyktningleirene som UNRWA administrerte. De nye boligområdene ble utviklet på uregistrerte landeiendommer som ble israelsk statseiendom i henhold til israelsk lovgivning etter okkupasjonen av Gazastripen i 1967. Områdene befant seg nær de eksisterende flyktningleirene (Roy 1995, s. 184).

Følgende gjenbosettingsprosjekter ble etablert:

- Bayt Lahya vis-à-vis flyktningleiren Jabaliyya¹
- Shaykh Radwan i utkanten av Gaza city nær flyktningleiren Shati (Beach camp)
- Hay al-Amal vis-à-vis flyktningleiren Khan Yunis²

---

¹ Mandell (1985, s. 9) omtaler Bayt Lahya-prosjektet som Nazla. Mandell nevner også to andre prosjekter som ikke omtales i andre kilder konsultert av Landinfo; "Swedish Village" i det sørvestre hjørnet av Gazastripen og Dahaniya i sørøst. Dahaniya var tidligere kjent som en landsby for Israel-kollaboratører og ble beskyttet av det israelske militæret.

² Masriyeh (1995) omtaler to prosjekter i Khan Yunis; Shuqairi og Amal.

Respons **De palestinske områdene: Israelske gjenbosettingsprosjekter for palestinske flyktninger i Gaza**

- Tel as-Sultan, Brazil camp og Canada camp ved Rafah.³

Flyktingenes status etter gjenbosetting

Under de første fem årene av programmet ble nye hus bygget av Israel og solgt til flyktninger til subsidierte priser. Eiendommene som husene ble bygget på ble leaset til kjøperne for 99 år. Etter 1975 måtte kjøperne selv betale for å sette opp husene, men leasingkontraktene på 99 år forble de samme (Masriyeh 1995; Roy 1995, s. 184).

Flyktninger som ønsket å flytte til de nye boligområdene måtte ifølge Roy (1995, s. 185) innfri tre kriterier:

- 1) De måtte undertegne på en skriftlig erklæring hvor det fremgikk at de oppgav sin status som flyktning
- 2) De måtte begynne byggingen innen seks måneder, eller miste retten til nytt hus så vel som til sitt gamle hus inne i flyktingleiren
- 3) De måtte rive sitt gamle hus i flyktingleiren.

De fraflyttede tomtene i leirene ble israelsk eiendom. Noen av disse ble i ettertid benyttet av den israelske hæren som observasjonsposter (Roy 1995, s. 185).

Ifølge UNRWA (e-post 23. januar 2009) tok ikke FN hensyn til erklæringene som flyktingene måtte undertegne om å oppgi sin flyktingstatus. Flyktninger som flyttet til de nye boligprosjektene og undertegnet slike erklæringer, beholdt statusen som UNRWA-registrerte flyktninger.

Tvangsflytting av flyktninger

De nye boligprosjektene for palestinske flyktninger oppsto som et resultat av israelske myndigheters tvangsflytting av palestinske flyktninger på begynnelsen av 1970-tallet, men ikke alle som flyttet inn i de nye boligprosjektene ble tvangsflyttet. I 1971 begynte den israelske hærens "Southern command", under ledelse av Ariel Sharon, å utvide hovedveiene i flyktingleirene for å gjøre dem fremkommelige for militære kjøretøyer. I prosessen ble en rekke hus revet og familiene tvangsflyttet (Mandell 1985, s. 10; Roy 1995, s. 105; UNRWA u.å.). Totalt ble over 15000 flyktninger deportert fra Jabaliya, Shati og Rafah i 1971 som følge av hærens utvidelse av veinettet. 400 ble flyttet til Sinai som på den tiden var okkupert av Israel. 300 ble sendt til Jeriko på Vestbredden. De resterende ble overlatt til å finne nye boliger på egenhånd. Bare om lag 20 % av de tvangsflyttede familiene tok imot hus i de nye boligprosjektene. De resterende 80 %, nektet å flytte til boligprosjektene og fant i stedet nye boliger på egenhånd (Roy 1995, s. 105, 185).

---

³ Om lag 5000 palestinske flyktninger ble tvangsflyttet til Canada camp av israelske myndigheter. Canada camp lå på egyptisk side av grensen på den israelsk-okkuperte Sinai-halvøya. Etter at Israel trakk seg ut av Sinai, ble flyktingene i Canada camp værende på egyptisk side av grensen. UNRWA fortsatte likevel å yte dem bistand. Etter avtaler inngått mellom Israel og Egypt, ble flyktingene gjenbosatt på Gazastripen på 1990-tallet. De fleste flyttet inn i Tel as-Sultan (UNRWA u.å.).

Referanser

Skriftlige kilder

- Mandell, J. (1985). Gaza: Israel's Soweto. *MERIP Reports*, 136/137, 7-19.
- Masriyeh, N. (1995). Refugee resettlement: The Gaza strip experience. *Palestine-Israel Journal*, 2(4). Tilgjengelig fra: <http://www.pij.org/details.php?id=599#> [lastet ned 6. februar 2009]
- Roy, S. (1995). *The Gaza strip. The political economy of de-development*. Washington, DC: Institute for Palestine Studies.
- UNRWA (u.å). *Refugee camp profiles: Gaza*. Gaza/Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra: <http://www.un.org/unrwa/refugees/gaza.html> [lastet ned 5. februar 2009]

Muntlig kilde

- UNRWAs kontor i Jerusalem. E-post 23. januar 2009.